

POSTANOWIENIE

o umorzeniu dochodzenia

Poznań, dnia 04 marca 2015 r.

Anna Chrobak – prokurator Prokuratury Rejonowej Poznań – Grunwald w Poznaniu, po zapoznaniu się z materiałami dochodzenia o sygn. 2 Ds. 3417/14/1 w sprawie zawiadomienia Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” ENEA z dnia 22 września 2014 r. o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 35 ust. 1 pkt. 2 ustawy o związkach zawodowych

- na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 kpk -

p o s t a n o w i ł

umorzyć dochodzenie

w sprawie utrudniania w okresie od stycznia 2014 r. do października 2014 r. w Poznaniu prowadzenia działalności związkowej Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” ENEA przez władze zarządu spółki ENEA S.A. z siedzibą w Poznaniu poprzez nieudzielenie organizacji związkowej informacji polegającej na przygotowaniu listy pracowników, którzy w ramach zawartego w Zdroisku w dniu 28 maja 2008 r. porozumienia byłiby uprawnieni do uzyskania od ENEA S.A. świadczenia pieniężnego tj. o przestępstwo z art. 35 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych – na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk – wobec braku znamion czynu zabronionego

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa Poznań – Grunwald w Poznaniu nadzorowała postępowanie przygotowawcze prowadzone przez KP Poznań - Jeżyce w sprawie o sygn. 2 Ds. 3417/14/1 o przestępstwo z art. 35 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

Dochodzenie w niniejszej sprawie zostało wszczęte w związku z zawiadomieniem Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” ENEA, która zarzuciła

władzom ENEA S.A. jako pracodawcy naruszenie Porozumienia ze Zdroiska z dnia 28 maja 2008 r. zawartego między organizacjami związkowymi skupiającymi pracowników Grupy Kapitałowej ENEA a spółką. Zdaniem zawiadamiającego naruszenie art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy o związkach zawodowych ma polegać na nieudzieleniu organizacji związkowej, która zwróciła się z takim żądaniem, informacji polegającej na przygotowaniu listy pracowników, którzy w ramach zawartego w Zdroisku w dniu 28 maja 2008 r. Porozumienia byłiby uprawnieni do uzyskania od ENEA S.A. świadczenia pieniężnego.

W toku przeprowadzonego postępowania przygotowawczego na podstawie zeznań przedstawiciela Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” ENEA i przedstawionych przez niego dokumentów, zeznań przesłuchanych w charakterze świadków innych organizacji związkowych sygnatariuszy Porozumienia ze Zdroiska oraz stanowiska i dokumentacji przedstawionej przez Zarząd ENEA S.A. dokonano następujących ustaleń.

Swoje żądanie przygotowania list pracowników uprawnionych do uzyskania od ENEA S.A. świadczeń pieniężnych zawiadamiająca organizacja związkowa wywodzi z treści Porozumienia z dnia 28 maja 2008 r.

Porozumienie to dotyczyło akcji pracowniczych oraz wypłat świadczeń pieniężnych z tytułu utraty prawa do części akcji w związku z restrukturyzacją spółki oraz wypłaty świadczeń pieniężnych pracownikom nieuprawnionym do nabycia akcji pracowniczych.

Na podstawie tego dokumentu uzgodniono, że na te świadczenia ENEA przeznaczyła kwotę 14 500 000 złotych.

Zawiadamiający wskazał w treści zawiadomienia, że w ust. 3 § 4 tegoż Porozumienia wskazano, że związki zawodowe uzgodnią sposób podziału tych środków, a ust. 4 zobowiązano ENEA SA do dostarczenia wszelkich niezbędnych danych do realizacji tego zobowiązania.

Z treści zeznań przedstawiciela zawiadamiającego wynika, iż organizacja związkowa działania związane z realizacją Porozumienia podjęła po upływie 24 miesięcy od dnia zbycia przez Skarb Państwa akcji ENEA w 2010 r.

Z treści załączonych dokumentów wynika, iż organizacja związkowa o udostępnienie list pracowników, którym przysługiwać miały świadczenia wynikające z Porozumienia ze Zdroiska wystąpiła po raz pierwszy w 2012 r. , a ostateczne wezwanie w tym zakresie skierowano do zarządu ENEA SA w dniu 5 sierpnia 2014 r.

W tym czasie prowadzona była korespondencja między organizacją związkową a władzami ENEA SA dotycząca powstałego sporu co do ważności i skuteczności prawnej Porozumienia zawartego w Zdroisku w dniu 28 maja 2008 r., który to konflikt, będący już

kanwą innych postępowań karnych prowadzonych z zawiadomienia organizacji związkowych (sygn. 1 Ds. 1615/14/8 Prokuratury Rejonowej Poznań – Grunwald), nadal pozostaje nierozstrzygnięty, a każda ze stron konfliktu przedkłada opinie prawne uzyskane od specjalistów w dziedzinie prawa pracy przedstawiające rozbieżne stanowiska co do ważności i zgodności z prawem Porozumienia ze Zdroiska, a tym samym konsekwencji z niego wynikających.

Zawiadamiający wskazując, iż doszło do popełnienia przestępstwa z art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy o związkach zawodowych wskazuje, że działanie sprawcze ma w tym przypadku polegać na nieudzieleniu organizacji związkowej informacji polegającej na przygotowaniu listy pracowników którzy w ramach zawartego w Zdroisku w dniu 28 maja 2008 r. Porozumienia byłiby uprawnieni do uzyskania od ENEA S.A. świadczenia pieniężnego, co stanowi również naruszenie przepisu art. 28 ustawy o związkach zawodowych.

Zdaniem zawiadamiającego nie przekazanie organizacji związkowej list pracowników, o które wnosi utrudnia jej prowadzenie działalności związkowej, co umożliwiłoby zawiadamiającemu pomoc pracownikom w dochodzeniu swoich praw i roszczeń wynikających z treści Porozumienia zawartego w Zdroisku.

Zawiadamiający wskazał jedynie ogólnikowo, że nie przekazanie żądanych list uniemożliwia mu działanie przewidziane w ustawie o związkach zawodowych, nie wskazując jednak jakie to konkretnie działania mu uniemożliwia.

Zgodnie z treścią art. 28 ustawy o związkach zawodowych, na który to przepis powołuje się zawiadamiający – pracodawca jest obowiązany udzielić na żądanie związku zawodowego informacji niezbędnych do prowadzenia działalności związkowej, w szczególności informacji dotyczących warunków pracy i zasad wynagrodzenia.

W toku prowadzonego postępowania karnego Zarząd ENEA SA przedstawił organom ścigania swoje stanowisko w zakresie zarzutów stawianych mu w toku niniejszej sprawy wraz z dokumentacją na poparcie swojej tezy wskazując przy tym, iż NSZZ Solidarność ENEA informację o prowadzonym postępowaniu przygotowawczym z art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy o związkach zawodowych rozpowszechniła wśród pracowników ENEA, a kopię postanowienia o wszczęciu dochodzenia umieściła na swoich stronach internetowych.

Przedstawione przez ENEA SA stanowisko zawiera szeroką argumentację, zgodną z dotychczasowym stanowiskiem przedstawianym NSZZ Solidarność odnośnie ważności i

zgodności z prawem Porozumienia ze Zdroiska, poruszaną w korespondencji z organizacją związkową oraz podczas spotkania w Baranowie w 2013 r.

Zarząd ENEA w swoim stanowisku nie zaprzecza, iż odmówił przekazania organizacji związkowej żądanych przez nią list pracowników, jednak swoje stanowisko w tym zakresie wyczerpująco i logicznie uzasadnił wskazując, iż żądanie NSZZ Solidarność nie znajduje uzasadnienia ani w kwestionowanym zapisie ust. 4 § 4 Porozumienia z dnia 28 maja 2008 r., ani w powoływanym w treści zawiadomienia o przestępstwie przepisie art. 28 ustawy o związkach zawodowych, bowiem organizacja związkowa domaga się nie przekazania informacji, a żąda przygotowania dokumentów, które nie istnieją, do których przygotowania ENEA SA musiałaby uzyskać dane od innych pracodawców wchodzących w skład Grupy Kapitałowej ENEA, których nie ma prawa przetwarzać, a nadto są to dane wrażliwe dotyczące poszczególnych indywidualnych pracowników, których nieuprawnione przekazanie mogłoby rodzić odpowiedzialność odszkodowawczą wobec ENEA SA.

W swoim stanowisku Zarząd ENEA odniósł się również do stawianego mu przez zawiadamiającego zarzutu utrudniania działalności związkowej podnosząc, iż do tej pory żaden z pracowników nie zwrócił się do zawiadamiającej organizacji związkowej o reprezentowanie jego interesów w tym zakresie i jakie konkretnie działania organizacji związkowej utrudnia pracodawca poprzez odmowę spełnienia żądania organizacji związkowej.

Art. 35 ust.2 ustawy o związkach zawodowych, który zawiadamiający przywołuje jako penalizujący zachowania pracodawcy w niniejszej sprawie przewiduje karalność zachowania polegającego na utrudnianiu wykonywania działalności związkowej i to prowadzonej zgodnie z przepisami ustawy.

W okolicznościach niniejszej sprawy organizacja związkowa zażądała od pracodawcy nie „udzielenia informacji”, do czego była uprawniona zgodnie z treścią art. 28 ustawy o związkach zawodowych, czyli wskazania relacji o istniejącym stanie rzeczy, ale przygotowania dokumentów określonej żądanej przez siebie treści, czyli wytworzenia nośnika danych, który nie istniał i którego powstanie ENEA SA zakwestionował z przyczyn wyżej opisanych, o których poinformował organizację związkową uzasadniając swoje stanowisko.

Przepis art. 35 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych penalizuje zachowania będące utrudnianiem działalności związkowej, ale podejmowane przez pracodawcę umyślnie, wbrew obowiązującym przepisom prawnym.

Tymczasem w okolicznościach będących przedmiotem niniejszej sprawy, a wyżej opisanych, między organizacją związkową a pracodawcą istnieje konflikt co do zgodności z prawem i skuteczności Porozumienia z dnia 28 maja 2008 r., a tym samym skutków prawnych czy zobowiązań z niego wynikających, przy czym obie strony tego konfliktu przedstawiają odmienne ale oparte o argumentację prawną stanowiska. Taką argumentacją Zarząd ENEA SA poparł również swoje stanowisko co do żądania przygotowania list pracowników nie tylko w oparciu o przywołane Porozumienie, ale także o art. 28 ustawy o związkach zawodowych.

Mając to na uwadze nie sposób zachowaniu pracodawcy przypisać wyczerpania ustawowych znamion przestępstwa z art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy o związkach zawodowych, dlatego dochodzenie w niniejszej sprawie na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk należało umorzyć wobec braku znamion czynu zabronionego, dlatego postanowiono jak w sentencji.

Prokurator Prokuratury Rejonowej

Anna Chrobak

Pouczenie:

1. Na powyższe postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 306 § 1a kpk, art. 325a kpk oraz art. 465 § 2 kpk):
  - stronom procesowym,
  - instytucji państwowej lub samorządowej, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie,
  - osobie, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie określonym w art. 228-231, art. 233, art. 235, art. 236, art. 245, art. 270-277, art. 278-294 lub w art. 296-306 Kodeksu karnego, jeżeli postępowanie karne wszczęto w wyniku jej zawiadomienia, a wskutek tego przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 kpk).
Jeżeli prokurator nadal nie znajdzie podstaw do wniesienia aktu oskarżenia wyda ponownie postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa – dochodzenia*) lub o jego umorzeniu. Pokrzywdzony, który wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1a kpk (tj. prawo do złożenia zażalenia, które zostało uwzględnione przez sąd) może w takim przypadku wnieść akt oskarżenia do sądu w terminie miesiąca od daty doręczenia zawiadomienia o postanowieniu (art. 330 § 2 kpk, art. 55 § 1 kpk). Akt oskarżenia winien spełniać wymogi określone w art. 55 § 1 i 2 kpk.
Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 kpk).
2. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w art. 306 § 1a kpk, przysługuje prawo przejrzenia akt sprawy (art. 306 § 1b kpk).
3. Na postanowienie co do dowodów rzeczowych zażalenie przysługuje stronom oraz osobie, od której odebrano przedmioty lub która zgłosiła do nich roszczenie (art. 323 § 2 kpk).
4. W sprawach z oskarżenia prywatnego zażalenie na postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny, jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawcy (art. 465 § 2a kpk).
5. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie. Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 § 1 i 2, art. 460 kpk).

Zarządzenie:

1. Stosownie do art. 100 § 2 w zw. z art. 106 kpk, 140, 306 § 1a i 325a*) kpk odpis postanowienia doręczyć:

1) podejrzanemu(ej) –

2) obrońcy podejrzanego(ej)*) k**)

3) pokrzywdzonemu(ej) – Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność” ENEA – k. 1

4) pełnomocnikowi pokrzywdzonego(ej)*) k**)

5) instytucji, osobie, o której mowa w art. 306 § 1a, pkt 2 i 3 kpk *) k**) –

i ..... k**)

2. Przesłać nakaz zwolnienia do*) .....

3. O uchyleniu środka zapobiegawczego ..... zawiadomić*)
(określić jego rodzaj) ..... k**)

4. Stosownie do art. 305§ 4 kpk zawiadomić osobę składającą zawiadomienie o przestępstwie, jeżeli nie jest uprawnioną do złożenia zażalenia na podstawie art. 306 § 1a pkt 3 kpk

5. Po uprawomocnieniu się postanowienia:

- na zasadzie art. 21 § 1 kpk zawiadomić o umorzeniu śledztwa - dochodzenia*) .....

- zawiadomić o uchyleniu postanowienia o zabezpieczeniu .....

któremu przekazano to postanowienie do wykonania*) .....

Prokurator Prokuratury Rejonowej
Anna Chrobak